

Urenverantwoording Voetspoor Blok I Inleiding

Dag 1 Het zit in de familie

Programma

- 10:00-11:00 uur Kennismaken studenten en docenten en introductie van de cursus.
- 11:00-11:15 uur Koffiepauze
- 11:15-12:15 uur Inleiding 'Van systeemtherapie naar Transculturele Systeemtherapie'. Kennismaken met familiewijsheden. De kracht van diversiteit.
- 12:15-13:00 uur Geschiedenis van de systeemtherapie inleiding door docent. Kennis van de sociale veranderingen in families in Nederland. Kennis van de invloed van overtuigingen op de communicatie.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur Huiswerk bespreken. Wat heb je geleerd van je familie betreft de dialoog houden met de vreemde ander? Welke regels waren er en welke heb jij onderschreven en van welke heb je afscheid genomen?
- 14:30-15:15 uur Huiswerk bespreken. Heb je de dialoog gehouden met de dominante groep en de minderheid en met welke vaardigheden. Wat heb je in de toekomst, de rugzak, die verleden, heden en toekomst verbindt om een transcultureel systeemtherapeut te worden en welke belemmeringen kom je tegen.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Leerdoelen formuleren voor de presentatie voor de volgende keer.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 2 De kracht van systemen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up.
- 10:30-11:30 uur Literatuur; Kluckhohn, inleiding systeemtheorie. Kennis van de geschiedenis van de gezinstherapie geplaatst in het perspectief van de transculturele gezinstherapie.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Presentaties van de leerdoelen aan de hand van een flap in 5 minuten, SWOT formulieren (SWOT-analyse: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur Toelichten van systeemaspecten. Kennis van basisbegrippen van de systeemtheorie.
- 14:30-15:15 uur Bewust worden van de kracht van je familiesysteem. Bewust worden van je eigen leerstijl.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Rollenspel: herdefinieren van problemen.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 3 Interpunctie: Is werkelijk ook waar? In- en uitsluitingsmechanismen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up.
- 10:30-11:30 uur Literatuurbespreking. In tweetallen onderzoeken hoe je zelf door je gedrag bepaalde vicieuze cirkels in stand houdt.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-12:15 uur Bewust worden van de invloed van vanzelfsprekenheden/overtuigingen.
- 12:15-13:00 uur Inhoud en betrekking, appellerende, expressieve en relationele aspecten van de Betrekking Symmetrie en Complementaire patronen oefenen. Basisprincipes van de Strategische school eigen maken, axioma's Watzlawick.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur Interpunctie, oefenen met andere betekenisgeving. Wat zijn je voorkeurstijlen. Welke stijl domineert in deze groep? De elementen van de lessen die bij de cliënten zijn waargenomen bespreken.
- 14:30-15:15 uur De elementen van de lessen die bij de cliënten zijn waargenomen in kleine groepjes bespreken.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Fragmenten uit een film met vragen over het benoemen van wat er gezegd wordt op inhoud en betrekkingniveau.
- 16:45-17:00 Afsluiting

Dag 4 Taal is identiteit

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up.
- 10:30-11:30 uur Literatuurbespreking.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-12:15 uur Presentatie roman.
- 12:15-13:00 uur Bewust worden en kennis nemen van ingewikkeldheid van taal en communicatie.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur Video Cross Talk
- 14:30-15:15 uur Bewust worden van 1,2, meertaligen, anderstaligen.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur (Interculturele) communicatieoefeningen. Het kunnen hanteren van vaardigheden ter bevordering van de (non) verbale communicatie.
- 16:45-17:00 Afsluiting

Dag 5 Grenzen/Hierarchie; Grensoverschrijding

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up

- 10:30-11:30 uur Literatuurbespreking.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-12:15 uur Herkennen van driehoeken, gebruik makend van casusmateriaal van de studenten.
- 12:15-13:00 uur Basisprincipes van de structurele school eigen maken.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur Rollenspel 1: Interventies bedenken bij kluwengezin, loszand gezin. Handvatten om relaties en structuren en driehoeken herkennen en te kunnen beschrijven.
- 14:30-15:15 uur Rollenspel 2: Doorbreken van coalities en uitspelen. Grenzen herstellen.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Video vader en zoon mishandeling. Herkennen van geweldspatronen.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 6 Genogrammen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuurbespreking.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Maken van eigen genogram in 2 tallen. Geef elkaar feedback. Het leren maken van een genogram.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Oefenen met contextuele vragen. Bewust worden en kennis hebben van de invloed van generatiestructuren.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Video Marion Bloem
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 7 Genogrammen, loyaliteiten, beliefssystemen en mythen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuurbespreking.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur In 4 groepjes genogrammen van je clientsysteem nader uitwerken (bij alle groepen is een docent aanwezig). Feedback geven op positieve wijze.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur Hypothesen maken over en benoemen van probleemvelden. Doel: hypothesen formuleren.
- 14:30-15:15 uur Video Moica McGoldrick: 'The Legacy of unresolved loss'.
- 15:15-15:30 uur Theepauze

- 15:30-16:45 uur Voorlezen van verhalen. Beschrijf met een aantal punten wat het maken van genogrammen je heeft opgeleverd.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 8 Levensfasen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuurbespreking.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Toetsbespreking (Ordinary People). Oog hebben voor het belang van familiepatronen zoals bijvoorbeeld overgangen in de levenscyclus.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Reflectie op eigen belangrijke levensfase.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Herkennen van de migratie in gezinsfasen/overgangen (neem een eigen casus als uitgangspunt). Kennis van levenscyclus en de invloed van migratie.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 9 Rituelen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuurbespreking.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Symbolische voorwerpen voorstellen en maken van een altaar. Bewust worden van familiecontinuïteit.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur De invloed van de omgeving op het gesprek (therapiekamer); creëren van rituele sfeer. Bewust worden van grotere omgeving (spiritualiteit en de invloed hiervan op de betekenis.
- van klachten.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Voorlezen van verhalen. Verdeel je levensfasen in hoofdstukken en geef elk hoofdstuk een titel, en kies een hoofdstuk uit en schrijf een verhaal, maak een gedicht, tekening, collage of wat dan ook. Beschrijf belangrijke fasen bij je cliëntsysteem.
- 16:45-17:00 Afsluiting

Dag 10 Afronding Inleiding

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Naar aanleiding van een casus kennismakingsgesprek oefenen.

- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Nabespreken van toets.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Reflectie en evaluatie. Integratie van het geheel.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Eindritueel.
- 16:45-15:00 Afsluiting

Urenverantwoording Voetspoor Blok II Verdieping

Dag 11 Systeemdiagnostiek

Programma

- 10:30-11:30 uur Hernieuwe kennismaking met verslag over de instelling. Eigen manier van systemische diagnostiek ontwikkelen, naast en met andere diagnostische modellen.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-12:15 uur Literatuur bespreken
- 12:15- 13:00 demonstratie van diagn. interview door een van de docenten
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur In tweetallen intake verslag en GDO (gezinsdiagnostisch onderzoek) vergelijken op overeenkomsten en verschillen. Beschrijf hoe de kennismaking/diagnostische fase in jouw instelling verloopt en de invloed hiervan op jouw manier van kijken.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:15 uur In groepjes van 4 bespreken naar aanleiding van het artikel interculturele interview. “wat spreekt je aan, wat roept bij je weerstand op als jij deze in je praktijk wilt gebruiken?”
- 16:15-16:45 uur In kleine groepjes “wat jouw zwakke plekken, angsten weerstanden zijn in het aangaan van een contact met gezinnen”.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 12 De nieuwe stromingen. Post modernistische en cybernetische school

Programma

- 10:00-10:30 uur Warming up: elkaar circulaire bevragen. Terugblik naar het eerder deel van het programma.
- 10:30-11:30 uur Inleiding docent over de postmoderne en cybernetische visie. Kennismaking met de nieuwste geschiedenis van de systeemtherapie.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Literatuurbespreken: eerst in kleine groepjes bespreken en daarna iedere groep de belangrijkste elementen en knel punten van de cybernetische stromingen op het bord schrijven. Ontdekken dat gedrag en denken over gedrag ons handelen bepalen.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Oefenen met het stellen van circulaire vragen, opstellen van hypothesen en het plaatsen van interventies. De hele groep leest eerste casus en vraagt om verduidelijking op feiten. Vervolgens gaan ze in kleine groepjes aan de slag met circulair vragen te formuleren, hypothesen te vormen en daarna interventies te doen.
- 15:15-15:30 uur Theepauze

- 15:30-16:45 uur Uitwerken van de casus om deze te gaan spelen in de grote groep.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 13 Het gezin van het jonge kind I

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Oefenen levensfase. Het herkennen van familiestructuren in de verschillende culturen; Triades, grenzen en hiërarchie.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Literatuur bespreken. Theorie over gezinnen met jonge kinderen (jonge ouders/oude ouders). Hypothesen maken met behulp van literatuur.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Rollenspel: het jongste kind komt mee naar de zitting. Het herkennen van parentificatie en verwaarlozing
 - Hoe ga je daarmee om en betrek je het kind in de sessie?
 - Verschillende therapeuten doen een stukje gesprek met dit gezin.
 - Waarliggen de valkuilen in het werken met gezinnen met jonge kinderen?
 - Gebruik je spel materiaal, waar let je dan op?
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:15 uur Inventariseren van de problemen met behulp van het kind.. Oefenen met interventie. Het kunnen herstellen van disfunctionele patronen bij gezinnen met jonge kinderen.
- 16:15-16:45 uur. Video prof. Moro
- 16:45-17:00 uur Afsluiting.

Dag 14 Pubers en adolescenten

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Bespreken van literatuur.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Tekenen van eigen kamer in de adolescentie fase. Reflecteren van de normale aspecten in de adolescentie fase in een gezin. Wat zijn de thema's. Vader/moeder/adolescent (gender)broers en zussen. Hoe liggen de verschillen in de westerse en niet westerse culturen (man en vrouw, sociaal economische aspecten, maatschappelijke mogelijkheden, gestelde eisen). Stilstaan en inzicht verkrijgen in de specifieke levensfase van de puber en adolescent.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Uitleg docent over de strategische stroming. Kennismaken met strategische gezinstherapie.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:15 uur Rollenspel met strategische elementen. Rollenspel.

Observeren van de interactiereeks, hoe doorbreek je deze met circulair vragen.

- 16:15-16:45 uur Video prof. Moro
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 15 Transitie behandelmodel Transculturele systeemtherapie (Methoden en Concepten)

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Bespreken van literatuur.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11.45-13.00 Maakt gebruik van het Transcultureel systemisch interview in contact met een cliënt of gezin met aandacht aan de migratie.
 - Hoe verloopt dit interview? Wat is de meerwaarde om op deze manier een werkrelatie met cliënt aan te gaan? Wat zijn de belangrijke kenmerken van dit interview? In 2 talen
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Uitleg docent over de Transitie behandelmodel. Kennismaken met belangrijk instrumenten vanuit model in transculturele gezinstherapie.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:30 uur Rollenspel met TBM elementen. M.n :Het leren creëren van een Transitionele ruimte waarin mensen zich veilig voelen om veranderingen toe te laten.
Geven van Transculturele psycho-educatie ,Functioneel inzetten van Self-disclosure van de therapeut,Aandacht aan de interculturele competentie
- 16:30-16:45 uur Video prof. Moro
- 16:45-17:00 uur Afsluiting
-

Dag 16 Wetenschappelijk onderzoek I

Programma

- 10.00-10.30 uur Na introductie van de module worden de cursisten opgedeeld in 'onderzoeksgroepen' van 4 tot 5 cursisten.
- 10.30-11.30 uur Onderzoeksgroepen bespreken antwoorden op de vragen van het huiswerk. Als bijkomende vraag is gesteld: hoe krijgen we in ons dagelijks leven en werken te maken met wetenschap en wat is de invloed daarvan op ons?
- 11.30-13.00 uur Presentatie van de bevindingen per onderzoeksgroep.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14.00-15.00 uur Plenaire bespreking van en discussie over de resultaten van de ochtend. Toelichting van de docent aan de hand van de thema's:
 - Het spanningsveld tussen wetenschap en (relatie-)therapie
 - Het nut van wetenschap
 - Nut en betekenis van statistiek
 - Wetenschap en kennis
- 15.00-16.00 uur In subgroepen voordelen, risico's en beperkingen van Routine Outcome Monitoring inventariseren (30 min.) waarna plenaire discussie.
- 16.00-16.45 uur Evaluatie en bijstelling aan de hand van voor deze dag gestelde (sub)doelen
- 16.45-17.00 uur Vooruitblik op dag 2 van de module.

Dag 17 Wetenschappelijk onderzoek II

Programma

- 10.00-10.30 uur Na introductie worden de cursisten opgedeeld in 'onderzoeksgroepen' van 4 tot 5 cursisten.
- 10.30-11.30 uur onderzoeksgroepen bespreken antwoorden op de vragen van het huiswerk.
- 11.30-13.00 uur Presentatie van de bevindingen per onderzoeksgroep.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:00 uur Plenaire bespreking van en discussie over de resultaten van de ochtend. Toelichting van de docent aan de hand van de thema's:
 - Kwantitatief en kwalitatief
 - Wetenschap en cultuur
 - Barrieres en beperkingen: cultuur, verandering, ontwikkeling, proces-Hermeneutiek als (cultureel-antropologische) methode
- 15:00-16:00 uur Oefening met de duiding en het gebruik van dromen.
- 16:00-16:45 uur Evaluatie: kritische terugblik aan de hand van de doelen van deze module.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting.

Dag 18 Bijzondere werkvormen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuur bespreken
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Steun en advies bij de voortgang van de eindopdracht: het schrijven van een artikel.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur Oefenen van diverse eenvoudige pijnbestrijding technieken.
- 14:30-15:15 uur Ontspanningsoefeningen
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Leren van eenvoudige massage technieken voor cliënten en gezinnen. Doel: lijfgericht werken met gezinnen.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting.

Dag 19 Vluchtelingen gezinnen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuur bespreken.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-12:15 uur Presentatie van gezinsprocessen na vlucht en traumatisering en behandeling van zichtbare effecten van deze processen in reacties, betekenisverlening, relaties en communicatie binnen gezinnen.
- 12:15-13:00 uur Illustratie hiervan door middel van een casus.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Oefening: toepassing van verschillende gezinspatronen op eigen casuïstiek.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:55 uur Videofragment van een Iraaks-Koerdisch gezin; bespreking naar aanleiding van een kijkopdracht; vervolgens reflectie op de behandeling van dit gezin.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting.

Dag 20 systeem en seksualiteit'

De systeemtherapeut: een halve seksuoloog

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuur bespreken.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur presentatie door docent over de belang van kennis over seksualiteit voor aankomende systeemtherapeuten ,Illustratie hiervan door middel van een casus.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Casuïstiek. De hele groep leest de casus en vraagt om verduidelijking op feiten. Vervolgens gaan ze in kleine groepjes aan de slag met de volgende thema's:
 1. over seksualiteit durven praten
 2. een idee hebben hoe seksualiteit een plek binnen systemen heeft (individu, partner(wens), kind, slachtoffer, dader, familielid)
 3. de seksuele responscyclus kennen
 4. hoofdcategorieën van seksuologische diagnostiek kennen
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:00 uur terugkoppeling en eventuele vragen door docent beantwoorden.
- 16:00-16:45 uur Rollenspelen, waarin de studenten ervaring opdoen in de verschillende rollen.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting.

Dag 21 Bijzondere fase/migratie/rouw/vluchtelingen/rituelen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik
- 10:30-10:50 uur Warming up, geleide fantasie ingrijpende verandering (geografische).
- 10:50-11:30 Uitwisseling bijzondere levensfase. Beschrijf voor je zelf over een bijzondere fase, wat in je leven groot invloed gehad heeft.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-12:15 uur Literatuurbespreking.
- 12:15-13:00 uur Film “Oud worden ver van huis”.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur In kleine groepjes overleggen over iedere casus die hij/zij heeft voorbereid. Welke methodische handvaten heb je gebruikt en wat zou je n.a.v de literatuur aan willen leren. Oefenen van interventies.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Oefenen met interventies.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting.

Dag 22 Afronding Verdieping

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik.
- 10:30-11:30 uur Presentaties waarin op symbolische, creatieve wijze het geleerde wordt gevisualiseerd.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Presentaties waarin op symbolische, creatieve wijze het geleerde wordt gevisualiseerd.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Presentaties waarin op symbolische, creatieve wijze het geleerde wordt gevisualiseerd.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Reflectie en evaluatie
- 16:45-17:00 uur Evaluatie en Afsluiting van de Verdieping.

Urenverantwoording Voetspoor Specialisatie: Blok III Narratief en Complementair

Dag 23 en 24 Het Narratief Perspectief/Complementair denken

Programma

Dag 23a (vrijdag)

Aankomst in conferentie oord tussen 11:00 en 12:00uur

Ontvangst 12:00-13:00uur

Lunch 13:00-14:00uur

Middagprogramma

- 14:00-14:15 uur Voorstellen en inventariseren van vragen en wensen.
 - 14:15-14:45 uur Kennismaking met elkaar "We"identities (oefening)
 - 14:45-15:15 uur Uitleg en korte introductie van een spirituele film (Suriname).
 - 15.15-15.30uur theepauze
 - 15.30-16:15 (fragmenten van) spirituele film
 - 16:15-16:45 uur Opdracht uitwerken en plenaire bespreking
 - 16:45-17:00 uur Afsluiting van de middag
-
- **Avondprogramma**
 - 19:00-19:30 uur Opleidingszaken. Opzet en indeling van de rest van de Specialisatie. Indeling huiswerkgroepen
 - 19:30-20:00 uur Informatie over het Essay waarmee de opleiding zal worden afgesloten.
 - 20:00 -20:30 uur Bespreking v.d. vragen over Inleiding en Verdieping

Dag 23b (zaterdag)

Dagprogramma

- 10:00-11:00 uur Inleiding: Plaatsbepaling van de narratieve therapie
 - Postmodernisme versus structuralisme
 - Deconstructie
- 11:00-12:00 uur Oefening externaliseren
- 12:00-12:15 uur Nabespreking in grote groep. Ontdekken van uitzonderingen op het probleemverhaal.
- 12:15-13:00 uur Videoband
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:45 Het samen construeren van een nieuw verhaal (re-authoring)
- 14:45-15:15 uur Oefenen in stapjes.
- 15:15-15:45 uur Verdikken van een nieuw verhaal, o.a. door re-membering gesprekken
- 15:45-16:15 uur Deel van de videoband van Michael White.
- 16:15-16:45 uur Nabespreken
- 16:45-17:00 uur Afsluiting van het dagprogramma

Dag 24 (zondag)

Ochtendprogramma

- 10:00-10:15 uur Korte samenvatting waar we gebleven zijn:
- 10:15-11:15 uur Toepassingen van het narratieve gedachtegoed bij vraagstukken op het gebied van geloof/spiritualiteit, ziekte en gezondheid.
- 11:15-12:30 uur Taalgebruik binnen de gemeenschap en eigen instelling b.v in teambespreking:
 - Wat is / zijn het/de dominante discourse(n) over geloof, migranten binnen de instelling ?
 - Wat is de Impact van taal op jouw manier van kijken naar personen, die met hulpvragen komen.
- 12:30-13:30 uur Lunchpauze
- 13:3-14:15 uur Oefening hoe kun je met narratieve methode andere of nieuwe perspectieven openen voor cliënten die worstelen met geloofskwesties. Voorbeelden van de casuïstiek. Welke escapes zijn er te vinden?
- 14:15-14:30 uur Afsluiting

NB: het weekendprogramma is na Voetspoor VI teruggebracht tot twee gewone lesdagen (vrijdagen), dag 23 en 24, en 1 avond (op dag 23). Het weekend is afgeschaft. Het aantal uren en het lesprogramma zijn hetzelfde gebleven.

Dag 25 Spiritualiteit/Geloof en Afro-Caribische systemen

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuur bespreken
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Inleiding door gastdocent. Afro-Surinaams en Afro-Caribische kosmologisch en verwantschapssystemen worden nader belicht.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur In de literatuur worden verschillende gezinstherapiestromingen besproken en hun bruikbaarheid voor deze groep. Hoe bereiken wij de Caribische man? Wat is de rol en positie van mannen in Matriarchale systemen.
- 14:30-15:15 uur In subgroepen hierover discussiëren in relatie tot interviews.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Bespreken en uitspelen van de casussen aan de hand van de besproken voorkeuren.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting.

Dag 26 Islam, Families en Samenleving

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:15 uur Literatuur bespreken
- 11:15-11:30 uur Rondje: "Wat zijn je ervaringen met cliënten, kennissen, collega's met een Islamitische achtergrond?" Iedereen brengt dat kort voor zichzelf in kaart.

- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-12:15 uur Bespreking verschillen tussen de diverse moslim gemeenschappen in ons land.
- 12:15-13:00 uur Hoe rekening te houden met de factor eer en schaamte o.a. in relatie tot thema's als maagdelijkheid en geloof.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur Oefenen met vragen stellen. De invloed van Islam op familiecontinuïteit, ziektebeleving en genezing.
- 14:30-15:15 uur Oefenen met de casussen. Vergroting van inzicht in het Islamitisch familiesysteem.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur DVD over Islam, Geloof en Magie.
- 16:45-17:00 uur Afsluiting.

Dag 27 Hindoeïsme, Families en Samenleving

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:15 uur Literatuur bespreken
- 11:15-11:30 uur Oefening rond beeldvorming over Hindoestanen; mannen, vrouwen en kinderen.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-12:15 uur Inleiding door gastdocent over huwelijk en opvoeding; nadruk op rol /positie van de vrouw; invloed van de religie, gevolgd door een vragen/discussierondje. Inventariseren van de belangrijkste punten.
- 12:15-13:00 uur Aanvullen van bovengenoemde punten met punten uit de literatuur.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-15:15 uur Benoemen van dilemma's in de hulpverlening aan Hindoestanen en verzinnen van oplossingsstrategieën. Oefening rond het leren gebruik maken van Hindoestanen rituelen bij de hulpverlening aan deze gezinnen.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-16:45 uur Oefening beeldvorming Hindoestanen wordt herhaald. Wat is er veranderd?
- 16:45-17:00 uur Afsluiting.

Dag 28 Behandelvormen in de praktijk: ritueel.

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuur bespreken
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-13:00 uur Per subgroep uitvoeren van ritueel: Integratie in de praktijk Nabespreking en feedback.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze

- 14:00-15:15 vervolg van rituelen per subgroep, nabespreking en feedback.
- 15:15-15:30 uur Theepauze
- 15:30-17:00 uur Evaluatie en afsluiting van het blok.

Dag 29 Essays

Programma

- 10:00-11:30 In kleine groepjes met elk een CTT-docent: steun en advies bij de voortgang van de eindopdracht: het schrijven van een Essay.
- 11:30-11:45 uur Koffiepauze
- 11:45-12:00 uur Het maken van de overgang naar het volgende blok van de opleiding.

Urenverantwoording Voetspoor Specialistatie: Blok IV Transculturele PRT

Dag 30 Iedere relatie is intercultureel

Programma

- 10:00-10:30 uur Introductie van de cursus
- 10:30-11:30 uur Leerdoelen van de cursisten in kleine groepjes
- 11:30-11:45 uur koffiepauze
- 11:45-12:15 uur afspraken over literatuur, casuïstiek, essays etc.
- 12:15-13:00 uur Video: “Over de liefde” (documentaire partnerrelaties in verschillende culturen), en nabespreking
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00-14:30 uur Uitwisselen van eigen visies en overtuigingen over intimiteit, verbondenheid, partnerschap, liefde, gearrangeerde huwelijken, uithuwelijking, scheiding, homoseksualiteit, opvattingen over meerdere partners in een relatie, opvattingen over “homosocialiteit” door de cursisten (in subgroepjes en daarna plenair).
- 14:30-15:30 uur Oefenen met taxatiegesprek met echtpaar, houding van therapeut, invoegen en het komen tot een duidelijk therapeutisch contract
- 15:30-15:45 uur Theepauze
- 15:45-16:45 uur vervolg oefenen met taxatiegesprek en ther. contract
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 31 Globalisering en de seksuele partnerrelatie

Programma

- 10:00-10:30 uur terugblik en warming-up voor het thema van de dag
- 10:30-11:00 uur Literatuurbespreking
- 11:00-11:45 uur presentatie door gastdocent Prof. G. Wekker
- 11:45-12:00 uur koffiepauze
- 12:00-12:30 uur vervolg presentatie door gastdocent

- 12:30-13:00 uur: In kleine groepjes aan de slag met het formuleren van vragen en opstellen van hypothesen aan de hand van een casus
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze
- 14:00- 15:45uur Oefenen met het stellen van vragen, opstellen van hypothesen en het plaatsen van interventies waarbij de casus wordt uitgewerkt om deze in grote groep te spelen.
- 15:45-16:00uur Theepauze
- 16:00-16:45uur Fragment uit de film “De Familierechter: Als Iraanse vrouwen willen scheiden”, gevolgd door bespreking in de grote groep, focus op de rechtvaardigheid in de relatie en hierbij ook gender, “ras”/etniciteit en klasse betrekken.
- 16:45-17:00 uur Aandacht voor het Essay en Afsluiting

Dag 32 Gemengde Liefde

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en Warming up
- 10:30-11:00 uur Wat zijn de ideeën/visies/ervaringen over/met een bi-culturele partnerschap. Wie heeft deze in haar/zijn omgeving meegemaakt?
- 11:00-11:45uur Literatuurbespreking (in een kleine groep en later in de grote groep/ aandacht aan de belangrijkste elementen in een bi-cultureel partnerschap).
- 11:45-12:00 uur koffiepauze
- 12:00-12:45 uur Korte fragmenten van film: Grenzenloze Liefde”. Bespreking.
- 12:45-13:45 uur Lunchpauze
- 13:45-14:45uur Bespreking van casuïstiek en voorbereiding voor de rollenspellen, n.a.v. meegenomen genogram van een echtpaar (echtpaar met de verschillende culturele achtergrond) of een band met daarop een echtpaargesprek meegenomen.
- 14:45-15:00 uur Theepauze
- 15:00-16:45 uur Rollenspellen:
 - De spelers gaan apart en bereiden hun rollenspel voor.
 - De therapeuten gaan apart en bereiden samen een aantal vragen voor.
 - De observanten gaan apart en krijgen vragen mee.
 - Feedback naar de spelers.
- 16:45-17:00 uur Aandacht voor Essay; Afsluiting

Dag 33 Continuïteit en Transitie in de Partnerrelatie

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Literatuurbespreking (eerst in kleine groepen, daarna plenair)
- 11:30-11:45uur koffiepauze
- 11:45-12:15 uur Bespreken van eigen opvattingen over transitie in de partnerrelatie zoals partnerscheiding, hertrouwen, nieuw samengestelde gezinnen, effecten van migratie (migratie als transitie)
- 12:15-13:00 uur Casus: Oefenen met narratieve technieken zoals het verbreden van de verhaallijn, verdichten, veranderen van het perspectief, veranderen van verteller enz.
- 13:00-14:00 uur Lunchpauze

- 14:00- 15:30 uur Vervolg op de ochtend oefening met narratieve technieken, en oefenen met het deconstrueren van het probleemverhaal van de partners.
- 15:30-15:45uur Theepauze
- 15:45-16:30 uur Fragmenten uit Film: Het huis van mijn vader (Marokkaanse film) en nabespreking
- 16:30-17:00 uur Aandacht voor het Essay; Afsluiting
Het concept artikel moet uiterlijk in de volgende les worden ingeleverd.

Dag 34 De Partnerrelatie in een Intergenerationele Context

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up. Inleveren Essay.
- 10:30-11:00 uur Literatuurbespreking plenair.
- 11:00-11:30 uur presentatie theorie door docent
- 11:30-11:45 uur koffiepauze
- 11:45-12:45 uur In 4 subgroepjes genogrammen van je cliëntsysteem nader uitwerken
- 12:45-13:15uur Feedback geven op positieve wijze.
- 13:15-14:15uur Lunchpauze
- 14:15-15:00 uur Hypothesen maken over en benoemen van de probleemvelden.
- 15:00-15:15uur Theepauze
- 15:15-16:15uur Oefenen met interventies.
- 16:15-16:45uur Fragmenten uit Film: East is East. Multiculturalism in Great Britain (1998) en nabespreking
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 35 Systemische en circulaire patronen

Programma

- 10:00-10:30uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:00uur Literatuurbespreking in subgroepjes
- 11:00-11:30uur Presentatie van (gast) docent
- 11:30-11:45uur koffiepauze
- 11:45-12: 45uur gesprek met gastdocent over thema huiselijk geweld, huiselijkheid en eer. Hoe huiselijk geweld bespreekbaar te maken.
- 12:45-13:45uur Lunchpauze
- 13:45-15:15uur In rollenspel oefenen met de-escalatie technieken en het bevorderen van een dialoog, en met de-escalerende interventies bij kwesties van eer.
- 15:15-15:30uur Theepauze
- 15:30-16:15 uur Vervolg rollenspel
- 16:15-16:45uur Film: Tina Turner, What's love has to do with it (fragment over effect van partnergeweld op de kinderen)
- 16:45-17:00 uur Afsluiting

Dag 36 Afsluiting van de opleiding

Programma

- 10:00-10:30 uur Terugblik en warming up
- 10:30-11:30 uur Bespreken van de Essays van cursisten in kleine groepjes met elke groepje een eigen docent
- 11:30-11:45uur koffiepauze
- 11:45-12:45uur voortzetting van bespreking Essays
- 12:45-13:45uur Lunchpauze
- 13:45-15:00 uur Reflectie op de eigen ontwikkeling als systeemtherapeut aan de hand van de competentie doelen zoals die aan het begin van de cursus waren gesteld.
 - Eerst in de groepjes.
 - Daarna plenair.
- 15:00-15:15uur Theepauze
- 15:15-16:15 uur Evaluatie van individuen, van het groepsproces, van de cursus en van de docenten.
- 16:15-17:00 uur Afscheidsritueel met uitleg van de meegebrachte symbolen.
Afsluiting van de cursus.

Evt. gezamenlijke maaltijd.